

Selvityksen käynnistäminen Korpelan Voiman kuntayhtymän organisaatiomuodon muuttamiseksi / lausuntopyyntö omistajakunnille

Kaupunginhallitus 18.04.2023 § 78

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Korpelan Voima Oy on muutettu kuntainliitoksi 31.1.1954 ja sen ensimmäinen perussääntö on vahvistettu Vaasan lääninhallituksessa 31.1.1954. Kannuksen kunta on liittynyt kuntainliiton jäseneksi 1.1.1954 ja lunastanut silloin 4 160 osuutta. Perussopimuksen mukaan ylimpänä päättävänä elimenä on ollut liittovaltuusto, johon jokaisen jäsenkunnan valtuusto on valinnut kolme jäsentä sekä varajäsentä, joiden toimiaika on sama kuin kunnanvaltuustojen.

Kunnallislain muutoksen yhteydessä vuonna 1993 kuntainliitot muuttuivat kuntayhtymiksi ja samassa yhteydessä Korpelan Voiman kuntayhtymän perussopimusta muutettiin niin, että kuntayhtymän ylimpänä päättävänä elimenä on yhtymäkokous, johon kullakin jäsenkunnalla on kolme edustajaa sekä varaedustajaa, joiden toimikausi on vaalikausi. Vuonna 2009 ko. perussopimusta täydennettiin niin, että kukin jäsenkunta pyrkii valitsemaan kokousedustajakseen henkilön, joka asuu kuntayhtymän omistaman jakeluverkon alueella.

Vuonna 2021 perussopimusta muutettiin niin, että kuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymäkokouksen sijasta yhtymävaltuusto, jossa kullakin jäsenkunnalla on kolme edustajaa ja varaedustajaa ja jonka toimikausi on kuntavaalikausi. Kannuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi omalta osaltaan perussopimuksen muutoksen 12.4.2021 § 66.

Perussopimuksen 5 §:n mukaan yhtymävaltuustossa äänivalta jakautuu kuntien merkitsemien osuuksien mukaisessa suhteessa.

Kuntien merkitsemien osuuksien määrät ovat seuraavat:

Halsua 1 000 = 6,27 %
Kalajoki 2 500 = 15,67 %
Kannus 4 160 = 26,07 %
Kaustinen 2 300 = 14,42 %
Lestijärvi 700 = 4,39 %
Sievi 2 395 = 15,01 %
Toholampi 2 899 = 18,17 %
Yhteensä: 15 954 = 100 %

Suomessa vuonna 2016 kuntayhtymiä oli 138, jotka valtaosin olivat sairaanhoitopiirejä, sote-kuntayhtymiä, koulutuskuntayhtymiä ja maakuntien liittoja.

Muiden kuntayhtymien lukumäärät ja toimialat olivat:

- Energia 3 kpl
- Jätehuolto 3 kpl
- Kiinteistöjen omistus 1 kpl
- Vesi- ja jätehuolto 2 kpl
- Yrityspalvelut 1 kpl

Energiakuntayhtymät:

- Järviseudun Sähkövoiman kuntayhtymä (lakkautunut v. 2021)
- Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä = yhtiövaltuusto
- Korpelan Voima.

Kannuksen kaupunginhallitus sopi 7.3.2023, että Korpelan Voiman omistajakuntien kuntajohto kutsutaan mahdollisimman pian koolle keskustelemaan kuntayhtymän hallintomallin tulevaisuudesta. Keskustelutilaisuus järjestettiin 16.3.2023 ja tuolloin sovittiin, että Kannuksen kaupunki suurimpana omistajakuntana on asiassa aloitteellinen ja pyytää muilta omistajakunnilta lausuntoa selvityksen käynnistämisen tarpeellisuudesta.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää pyytää Korpelan Voiman omistajakunnilta lausuntoa siitä, onko tarpeen käynnistää selvitys Korpelan Voiman kuntayhtymän hallintomallin/organisaatiomuodon muuttamiseksi sekä antamaan tarpeelliseksi katsomansa evästyksen 22.5.2023 mennessä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.

Kaupunginhallitus 30.05.2023 § 105

Kaikki omistajakunnat käsittelivät asiaa määräaikaan mennessä ja kuntien lausunnot ovat oheismateriaalina.

Yhteenvetona saaduista lausunnoista voidaan todeta, että omistajakunnat suhtautuvat myönteisesti selvityksen tekemiseen. Useassa lausunnossa todetaan, että selvityksessä tulee huomioida:

- yhtiöittämisen vaikutus kuntien konsernitaseeseen
- osakeyhtiön maksama mahdollinen osinko omistussuhteiden mukaan/muu omistuksesta saatava hyöty
- järjestelyn vaikutus verotukseen; kuntiin, kuntayhtymään ja tulevaan yhtiöön
- kuntayhtymän omistama sähkönsiirtoverkon säilyminen kuntien omistuksessa pitää turvata

Lausunnoissa edellytetään selvityksen tekijän olevan riippumaton ja omaavan hyvän tietämyksen osakeyhtiön, kuntayhtymän ja kuntien toiminnasta. Omistajien tulee sopia selvityksen toteutustavasta, toteuttajasta, kustannustasosta, kustannusten jakautumisesta ja aikataulusta.

Kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus merkitsee saadut lausunnot tiedoksi ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Kaupunginhallitus oli yksimielisesti selvityksen tekemisen kannalla ja päätti, että tarjoukset pyydetään vähintään kolmelta riippumattomalta toimijalta, jotka omaavat hyvän tietämyksen osakeyhtiöiden, kuntayhtymien ja kuntien toiminnasta.

Kaupunginhallitus 22.08.2023 § 139

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Selvityksen tekemisestä pyydettiin tarjouksia viideltä toimijalta 18.8.2023 mennessä.

Kaupunginjohtaja Saadut tarjoukset esitellään kokouksessa ja päätetään jatkotoimenpiteistä.

Päätös

Kaupunginhallitus keskusteli jatkotoimenpiteistä ja päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Kaupunginhallitus 26.09.2023 § 166
125/00.00.02/2023

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Kuntien omistajaohjaus kokoontuu Kannuksen kaupunginvirastolle 21.9.2023 klo 18.00 käsittelemään yhdessä saatuja tarjouksia ja linjaamaan selvityksen laajuutta, aikataulua ja kustannusjakoa.

Kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus päättää selvityksen toteuttajasta, aikataulusta ja kuntien välisestä kustannusjaosta omistajaohjauskokouksen linjausten pohjalta.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti 21.9.2023 pidetyn kuntien omistajaohjauskokouksen linjausten pohjalta, että:

1. selvityksen toteuttajaksi valitaan FCG Finnish Consulting Group, jonka tarjous vastaa parhaiten tarjouspyynnössä kuvatun selvityksen toteuttamista,

2. selvityksen laatimistyö aloitetaan tammikuussa 2024,

3. selvityksen kustannukset jaetaan kuntien omistusosuuksien suhteessa.

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että selvityksen valmistuttua siitä järjestetään yhteinen tiedotustilaisuus kuntien omistajaohjauksesta vastaaville, kuntien valtuutetuille sekä Korpelan Voiman kuntayhtymän johdolle.

Pidettiin tauko klo 10.21 – 10.31.